

Ulotka dołączona do opakowania: informacja dla pacjenta

Fervex ExtraTabs, 500 mg + 4 mg, tabletki powlekane

Paracetamolum + Chlorphenamini maleas

Należy uważnie zapoznać się z treścią ulotki przed zażyciem leku, ponieważ zawiera ona informacje ważne dla pacjenta.

Lek ten należy zawsze przyjmować dokładnie tak, jak to opisano w tej ulotce dla pacjenta lub według zaleceń lekarza, farmaceuty lub pielęgniarki.

- Należy zachować tę ulotkę, aby w razie potrzeby móc ją ponownie przeczytać.
- Jeśli potrzebna jest rada lub dodatkowa informacja, należy zwrócić się do farmaceuty.
- Jeśli u pacjenta wystąpią jakiegokolwiek objawy niepożądane, w tym wszelkie możliwe objawy niepożądane niewymienione w tej ulotce, należy powiedzieć o tym lekarzowi, farmaceucie lub pielęgniarce. Patrz punkt 4.
- Jeśli po upływie 5 dni nie nastąpiła poprawa lub pacjent czuje się gorzej, należy skontaktować się z lekarzem.

Spis treści ulotki

1. Co to jest lek Fervex ExtraTabs i w jakim celu się go stosuje
2. Informacje ważne przed przyjęciem leku Fervex ExtraTabs
3. Jak przyjmować lek Fervex ExtraTabs
4. Możliwe działania niepożądane
5. Jak przechowywać lek Fervex ExtraTabs
6. Zawartość opakowania i inne informacje

1. Co to jest lek Fervex ExtraTabs i w jakim celu się go stosuje

Grupa farmakoterapeutyczna: przeciwgorączkowy, przeciwbólowy, przeciwhistaminowy inhibitor receptora H₁, kod ATC: R05X.

Lek zawiera dwie substancje czynne:

- paracetamol – łagodzi ból i zmniejsza gorączkę,
- chlorofenaminy maleinian – zmniejsza ilość wydzieliny z nosa, łzawienie oczu i kichanie.

Fervex ExtraTabs jest wskazany w leczeniu objawów przeziębienia, nieżyty nosa, zapalenia błony śluzowej nosa i gardła oraz stanów grypopodobnych, takich jak:

- wodnista wydzielina z nosa i łzawienie oczu
- kichanie
- bóle głowy
- gorączka.

Lek przeznaczony jest do stosowania u dorosłych i młodzieży w wieku powyżej 15 lat.

Dla dzieci w wieku poniżej 15 lat przeznaczone są inne leki, należy zasięgnąć porady lekarza lub farmaceuty.

Jeśli po upływie 5 dni nie nastąpiła poprawa lub pacjent czuje się gorzej, należy zwrócić się do lekarza.

2. Informacje ważne przed zastosowaniem leku Fervex ExtraTabs

Kiedy nie stosować leku Fervex ExtraTabs:

- jeśli pacjent ma uczulenie na substancje czynne lub którykolwiek z pozostałych składników tego leku (wymienionych w punkcie 6),
- u dzieci w wieku poniżej 15 lat,
- w przypadku ciężkiej choroby wątroby,

- w przypadku ryzyka wystąpienia jaskry (podwyższonego ciśnienia w gałce ocznej),
- w przypadku trudności z oddawaniem moczu spowodowanych prostatą (gruczołem krokowym) lub inną przyczyną.

Ostrzeżenia i środki ostrożności

Przed rozpoczęciem stosowania leku Fervex ExtraTabs należy omówić to z lekarzem, farmaceutą lub pielęgniarką.

W razie przedawkowania lub pomyłkowego zastosowania dawki większej niż zalecana należy niezwłocznie skontaktować się z lekarzem.

Lek zawiera paracetamol i chlorofenaminy maleinian. Inne leki mogą również zawierać te same substancje.

Należy sprawdzić, czy inne leki, przyjmowane przez pacjenta, nie zawierają paracetamolu i (lub) chlorofenaminy maleinianu, **w tym leki wydawane bez recepty.**

Leków tych nie należy stosować równocześnie, aby nie przekroczyć zalecanej dawki dobowej.

W razie konieczności przyjęcia innych leków zawierających te same substancje, należy skonsultować się z lekarzem lub farmaceutą. **(Patrz punkt 3. Jak stosować lek Fervex ExtraTabs)**

W przypadku wystąpienia ropnej wydzieliny z nosa, jeśli gorączka lub ból utrzymują się dłużej niż 3 dni lub objawy nie ustąpią po upływie 5 dni, należy skontaktować się z lekarzem.

Należy ściśle przestrzegać dawkowania, czasu trwania leczenia (5 dni) oraz przeciwwskazań.

Związane z paracetamolem

Przed zastosowaniem leku **należy powiadomić lekarza lub farmaceutę** w przypadku:

- masy ciała poniżej 50 kg,
- łagodnej lub umiarkowanej niewydolności wątroby (choroba wątroby),
- zaburzenia czynności nerek (choroba nerek),
- niedoboru dehydrogenazy glukozy-6-fosforanowej,
- przewlekłej choroby alkoholowej,
- anoreksji, bulimii, wyniszczenia (ciężkie osłabienie organizmu) lub długotrwałego niedożywienia (małe rezerwy glutationu w wątrobie),
- odwodnienia i hipowolemii (zmniejszenie objętości krwi krążącej).

Nie zaleca się spożywania alkoholu podczas leczenia.

Paracetamol może powodować ciężkie reakcje skórne. **Należy niezwłocznie przerwać leczenie i skontaktować się z lekarzem**, jeśli wystąpi wysypka lub inne objawy uczulenia.

Związane z chlorofenaminy maleinianem

Należy przerwać leczenie i natychmiast skontaktować się z lekarzem lub farmaceutą, jeśli wystąpi jedno (lub więcej) z następujących działań niepożądanych:

- biegunka, wymioty, tachykardia, wysoka temperatura ciała (>38°C), pocenie się, drżenie, sztywność mięśni, splątanie, niepokój.

Takie działania niepożądane można zaobserwować, zwłaszcza jeśli pacjent przyjmuje już leki przeciwnadciśnieniowe i (lub) lek zawierający dekstrometorfan.

Należy zachować ostrożność, u pacjentów (zwłaszcza w podeszłym wieku) z problemami prostaty, ciężką niewydolnością wątroby i (lub) nerek, skłonnością do przewlekłych zaparć, hipotensją ortostatyczną, zawrotami głowy lub sennością.

Dzieci

Nie dotyczy.

Fervex ExtraTabs a inne leki

Należy powiedzieć lekarzowi lub farmaceucie o wszystkich lekach przyjmowanych przez pacjenta obecnie lub ostatnio, a także o lekach, które pacjent planuje przyjmować.

Ze względu na zawartość paracetamolu

Należy skontaktować się z lekarzem, jeśli pacjent przyjmuje doustne leki przeciwzakrzepowe, leki spowalniające krzepnięcie krwi (z grupy antagonistów witaminy K). Fervex ExtraTabs przyjmowany w dużych dawkach może nasilać działanie leku przeciwzakrzepowego. W razie konieczności lekarz dostosuje dawkę leku przeciwzakrzepowego.

Należy skontaktować się z lekarzem, jeśli pacjent przyjmuje flukloksacylinę (antybiotyk z grupy penicylin) ze względu na zwiększone ryzyko rozwoju kwasicy metabolicznej, zwłaszcza u pacjentów z czynnikami ryzyka niedoboru glutationu, takimi jak ciężkie zaburzenia czynności nerek, posocznica (poważne, ogólne zakażenie organizmu wywołane przez bakterie chorobotwórcze), niedożywienie i przewlekły alkoholizm.

Należy powiedzieć lekarzowi, jeśli pacjent przyjmuje ten lek, a lekarz zleci oznaczenie kwasu moczowego lub glukozy we krwi.

Ze względu na zawartość chlorofenaminy maleinianu

W trakcie leczenia należy unikać stosowania hydroksymaślanu sodu, spożywania napojów alkoholowych lub przyjmowania leków zawierających alkohol.

Należy skontaktować się z lekarzem, jeśli pacjent przyjmuje leki przeciwdepresyjne i (lub) produkt zawierający dekstrometorfan.

Fervex ExtraTabs z jedzeniem, pić i alkoholem

Lek może powodować senność nasilającą się przez alkohol:

- leczenie najlepiej jest rozpoczynać wieczorem,
- w trakcie leczenia należy powstrzymać się od spożywania napojów alkoholowych lub stosowania leków zawierających alkohol.

Ciąża, karmienie piersią i wpływ na płodność

Jeśli pacjentka jest w ciąży lub karmi piersią, przypuszcza, że może być w ciąży lub gdy planuje mieć dziecko, powinna poradzić się lekarza lub farmaceuty przed zastosowaniem tego leku.

Ciąża

W razie potrzeby, lek Fervex ExtraTabs można stosować w czasie ciąży. Należy przyjmować możliwie najmniejszą dawkę, zmniejszającą objawy, przez jak najkrótszy czas. Należy skontaktować się z lekarzem, jeżeli objawy nie ustąpią.

Jednak w przypadku nadmiernego podawania leku pod koniec ciąży lek może spowodować objawy neurologiczne u noworodków. Przed przyjęciem tego leku należy zawsze poradzić się lekarza i nigdy nie przekraczać zalecanej dawki.

Karmienie piersią

Lek najprawdopodobniej przenika do mleka matki. Nie zaleca się stosowania tego leku w okresie karmienia piersią ze względu na działanie uspokajające u dziecka (może wystąpić letarg, zmniejszone napięcie) lub odwrotnie, pobudzenie (bezsenność).

Płodność

Paracetamol może wpływać na płodność u kobiet, przy czym działanie to jest odwracalne po przerwaniu leczenia.

Prowadzenie pojazdów i obsługiwanie maszyn

Należy zachować szczególną ostrożność w trakcie prowadzenia pojazdów lub obsługiwanie maszyn, ponieważ lek może spowodować senność, zwłaszcza na początku leczenia. W razie jakichkolwiek wątpliwości należy zwrócić się do lekarza lub farmaceuty.

Działanie to nasila się poprzez spożywanie napojów alkoholowych, stosowanie leków zawierających alkohol lub leków o działaniu uspokajającym. Leczenie najlepiej jest rozpocząć wieczorem.

Lek Fervex ExtraTabs zawiera sód i karmozynę (azorubinę) (E122)

Lek zawiera azorubinę (E122) - substancja powlekająca i może powodować reakcje alergiczne.

Lek zawiera mniej niż 1 mmol (23 mg) sodu na tabletkę, to znaczy lek uznaje się za „wolny od sodu”.

3. Jak stosować lek Fervex ExtraTabs

Ten lek należy zawsze stosować dokładnie tak, jak to opisano w tej ulotce dla pacjenta lub według zaleceń lekarza, farmaceuty lub pielęgniarki. W razie wątpliwości należy zwrócić się do lekarza, farmaceuty lub pielęgniarki.

Ta postać leku przeznaczona jest wyłącznie dla dorosłych i młodzieży w wieku powyżej 15 lat.

Masa ciała (wiek)	Dawka jednorazowa	Odstęp pomiędzy dawkami	Maksymalna dawka dobową leku (tabletki)
Dorośli i młodzież o masie ciała > 50 kg (wiek > 15 lat)	1 tabletkę (500 mg paracetamolu 4 mg chlorofenaminy)	4 godziny	4 tabletki (2000 mg paracetamolu 16 mg chlorofenaminy)

Maksymalna dawka dobową chlorofenaminy maleinianu nie powinna przekraczać 16 mg na dobę (4 tabletek na dobę).

Należy sprawdzić, czy inne leki, przyjmowane przez pacjenta, nie zawierają paracetamolu i (lub) chlorofenaminy, w tym leki wydawane bez recepty.
Leków tych nie należy stosować równocześnie, aby nie przekroczyć zalecanej dawki dobowej. W razie konieczności przyjęcia innych leków zawierających te same substancje, należy skonsultować się z lekarzem lub farmaceutą.
NIE STOSOWAĆ WIĘCEJ NIŻ 4 GRAMY PARACETAMOLU NA DOBĘ (z uwzględnieniem wszystkich innych leków zawierających w składzie paracetamol).

Sposób podawania

Podanie doustne.

Tabletki należy połykać w całości popijając płynem (np. wodą, mlekiem, sokiem owocowym).

W związku z uspokajającym działaniem tego leku, leczenie najlepiej jest rozpocząć wieczorem.

Częstość stosowania leku

1 tabletkę, powtarzać według potrzeb, nie częściej niż co 4 godziny, nie przekraczając dawki 4 tabletek na dobę.

Okres stosowania leku

Jeśli gorączka lub ból utrzymują się dłużej niż 3 dni lub objawy nie ustąpią po 5 dniach, należy ponownie rozważyć stosowane leczenie.

Zaburzenia czynności nerek

W przypadku zaburzenia czynności nerek (choroby nerek) należy skontaktować się z lekarzem, który dostosuje dawki i odstępy pomiędzy dawkami. Minimalny odstęp pomiędzy dawkami należy

dostosować do wartości klirensu kreatyniny (pomiaru określającego nasilenie zaburzenia czynności nerek):

Klirens kreatyniny	Odstęp pomiędzy dawkami
≥ 50 ml/min	4 godziny
10–50 ml/min	6 godzin
< 10 ml/min	8 godzin

Zastosowanie większej niż zalecana dawki leku Fervex ExtraTabs

Należy przerwać leczenie i **niezwłocznie** skontaktować się z lekarzem lub oddziałem ratunkowym w szpitalu. **Przedawkowanie może być śmiertelne.**

Główne objawy zatrucia w pierwszych 24 godzinach to: nudności, wymioty, jadłowstręt, bledność, złe samopoczucie, pocenie się, ból brzucha.

Przedawkowanie paracetamolu może powodować uszkodzenie wątroby, mózgu, śpiączkę, a nawet zgon, zwłaszcza u osób szczególnie wrażliwych, takich jak małe dzieci i pacjenci w podeszłym wieku, a także w niektórych sytuacjach (choroba wątroby lub nerek, przewlekły alkoholizm, przewlekłe niedożywienie, głodzenie, niedawna utrata masy ciała, zespół Gilberta oraz pacjenci leczeni jednocześnie niektórymi lekami). Zgłaszano również rzadkie przypadki uszkodzenia trzustki.

Przedawkowanie chlorofenaminy maleinianu może powodować napady drgawek (zwłaszcza u dzieci), utratę przytomności i śpiączkę.

Pominięcie zastosowania leku Fervex ExtraTabs

Nie należy stosować dawki podwójnej w celu uzupełnienia pominiętej dawki.

Przerwanie stosowania leku Fervex ExtraTabs

Nie dotyczy.

W razie jakichkolwiek dalszych wątpliwości związanych ze stosowaniem tego leku, należy zwrócić się do lekarza, farmaceuty lub pielęgniarki.

4. Możliwe działania niepożądane

Jak każdy lek, lek ten może powodować działania niepożądane, chociaż nie u każdego one wystąpią.

ZWIĄZANE Z PARACETAMOLEM

Rzadkie działania niepożądane: mogą występować rzadziej niż u 1 na 1000 osób

- zaczerwienienie lub reakcje alergiczne z nagłym obrzękiem twarzy i szyi lub nagłym złym samopoczuciem z obniżeniem ciśnienia tętniczego. Należy natychmiast przerwać leczenie i powiadomić lekarza. Nie należy nigdy więcej przyjmować żadnych leków zawierających paracetamol.
- zaczerwienienie skóry, wysypka, pokrzywka. Należy natychmiast przerwać leczenie i powiadomić lekarza. Nie należy nigdy więcej przyjmować żadnych leków zawierających paracetamol.
- wybroczyny krwi na skórze. Należy natychmiast przerwać leczenie. Przed przyjęciem jakichkolwiek leków zawierających paracetamol należy skonsultować się z lekarzem.

Bardzo rzadkie działania niepożądane: mogą występować rzadziej niż u 1 na 10 000 osób

- zmiany biologiczne wymagające badania krwi: zaburzenia czynności wątroby, nieprawidłowo niska liczba niektórych rodzajów krwinek białych lub niektórych innych rodzajów krwinek, takich jak płytki krwi, co może prowadzić do krwawienia z nosa lub dziąseł. W takim przypadku należy skonsultować się z lekarzem,
- ciężkie reakcje skórne. Należy natychmiast przerwać leczenie i powiadomić lekarza. Nie należy nigdy więcej przyjmować żadnych leków zawierających paracetamol.

Częstość nieznana: nie może być określona na podstawie dostępnych danych.

- biegunka, bóle brzucha.
- zwiększenie aktywności enzymów wątrobowych.

ZWIĄZANE Z CHLOROFENAMINY MALEINIANEM

- nieprawidłowo niska liczba niektórych rodzajów krwinek białych lub czerwonych bądź też innych rodzajów krwinek, takich jak płytki krwi.
- obrzęk, rzadziej reakcje alergiczne z nagłym obrzękiem twarzy i szyi lub nagłym złym samopoczuciem z obniżeniem ciśnienia tętniczego. Należy natychmiast przerwać leczenie i powiadomić lekarza. Nie należy nigdy więcej przyjmować żadnych leków zawierających chlorofenaminy maleinian.
- zaczerwienienie skóry, wysypka, pokrzywka. Należy natychmiast przerwać leczenie i powiadomić lekarza. Nie należy nigdy więcej przyjmować żadnych leków zawierających chlorofenaminy maleinian.
- wybroczyny krwi na skórze. Należy natychmiast przerwać leczenie. Przed przyjęciem jakichkolwiek leków zawierających chlorofenaminy maleinian należy skonsultować się z lekarzem.

Mogą wystąpić inne działania niepożądane:

- senność, zaburzenia czujności, zwłaszcza na początku leczenia,
- spadek ciśnienia krwi w pozycji stojącej, czemu mogą towarzyszyć zawroty głowy,
- suchość w jamie ustnej, zaburzenia widzenia, zatrzymanie moczu, zaparcia, kołatanie serca,
- zaburzenia pamięci lub koncentracji uwagi (zwłaszcza w podeszłym wieku), splątanie, zaburzenia równowagi, zawroty głowy, omamy,
- zaburzenia koordynacji ruchowej, drżenia.
- w rzadszych przypadkach występuje pobudzenie: niepokój, nerwowość i bezsenność.

Zgłaszanie działań niepożądanych

Jeśli wystąpią jakiegokolwiek objawy niepożądane, w tym wszelkie objawy niepożądane niewymienione w ulotce, należy powiedzieć o tym lekarzowi, farmaceucie lub pielęgniarce. Działania niepożądane można zgłaszać bezpośrednio do Departamentu Monitorowania Niepożądanych Działań Produktów Leczniczych Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych: Al. Jerozolimskie 181C, 02-222 Warszawa, tel.: 22 49 21 301, faks: 22 49 21 309, strona internetowa: <https://smz.ezdrowie.gov.pl>

Działania niepożądane można zgłaszać również podmiotowi odpowiedzialnemu.

Dzięki zgłaszaniu działań niepożądanych można będzie zgromadzić więcej informacji na temat bezpieczeństwa stosowania leku.

5. Jak przechowywać lek Fervex ExtraTabs

Lek należy przechowywać w miejscu niewidocznym i niedostępnym dla dzieci.

Nie stosować tego leku po upływie terminu ważności zamieszczonego na opakowaniu, po EXP. Termin ważności oznacza ostatni dzień podanego miesiąca.

Ten lek nie wymaga specjalnych warunków przechowywania.

Leków nie należy wyrzucać do kanalizacji ani domowych pojemników na odpadki. Należy zapytać farmaceutę, jak usunąć leki, których się już nie używa. Takie postępowanie pomoże chronić środowisko.

6. Zawartość opakowania i inne informacje

Co zawiera lek Fervex ExtraTabs

- Substancjami czynnymi leku są: paracetamol i chlorofenaminy maleinian.
Każda tabletkowa powlekana zawiera 500 mg paracetamolu i 4 mg chlorofenaminy maleinianu.
- Pozostałe składniki to:
kroskarmeloza sodowa*, hypromeloza, celuloza mikrokrystaliczna, powidon K 90, glicerolu dibehenian, magnezu stearynian, substancja powlekająca**.

** hypromeloza (E464), karmiozyna (azorubina) (E122) *, indygotyna (E132), polidekstroza (E1200), wapnia węglan, talk, triglicerydy kwasów tłuszczowych o średniej długości łańcucha

* Patrz punkt 2

Jak wygląda Fervex ExtraTabs i co zawiera opakowanie

Lek ma postać fioletowych, podłużnych tabletek powlekanych.

Opakowanie zawiera 4, 8, 12, 16, 20, 24, 28 lub 32 tabletki powlekane w tekturowym pudełku.

Nie wszystkie wielkości opakowań muszą znajdować się w obrocie.

Podmiot odpowiedzialny

UPSA SAS

3 rue Joseph Monier

92500 Rueil-Malmaison

Francja

Wytwórca

UPSA SAS

304, Avenue du Docteur Jean Bru

47000 Agen

Francja

UPSA SAS

979, Avenue des Pyrénées

47520 Le Passage

Francja

W celu uzyskania bardziej szczegółowych informacji dotyczących tego leku należy zwrócić się do miejscowego przedstawiciela podmiotu odpowiedzialnego:

MagnaPharm Poland Sp z o.o.

ul. Inflancka 4

00-189 Warszawa

tel: +48 22 570 27 00

Ten lek jest dopuszczony do obrotu w krajach członkowskich Europejskiego Obszaru Gospodarczego pod następującymi nazwami:

Bułgaria: Фервекс настинка и грип 500 mg/ 4 mg филмирани таблетки

Grecja: Depon Cold & Flu, επικαλυμμένο με λεπτό υμένιο δισκίο, (500 + 4) mg/TAB

Francja: FERVEXRHUME, comprimé pelliculé

Włochy: EFFERALGAN INFLUENZA E RAFFREDDORE 500 mg + 4 mg compresse rivestite con film

Rumunia: Fervex raceala si gripa 500 mg /4 mg comprimate filmate

Data ostatniej aktualizacji ulotki: styczeń 2024 r.

Porady i edukacja zdrowotna

CO ROBIĆ W PRZYPADKU ZATKANEGO NOSA LUB WODNISTEGO KATARU:

Ten lek stosowany jest w leczeniu przeziębienia, u dorosłych i młodzieży w wieku powyżej 15 lat, w przypadku uczucia zatkanego nosa, bólu głowy i (lub) gorączki.

Przeziębienie to bardzo często występujące łagodne ostre zakażenie błony śluzowej nosa (wewnętrznej powierzchni nosa). Błona śluzowa wydziela płyn, którego rolą jest nawilżanie wdychanego powietrza i zwalczanie czynników zakaźnych. Podrażnienie błony śluzowej powoduje jej obrzęk oraz nasilenie wydzielania płynu, pojawia się wodnisty katar.

Aby ograniczyć ryzyko wystąpienia objawów, należy w miarę możliwości przestrzegać następujących zasad higieny:

- regularnie myć ręce, zwłaszcza przed posiłkami i podczas ich przygotowywania,
- zakrywać usta w trakcie kaszlu lub kichania,
- regularnie wydmuchiwać nos za pomocą chusteczek jednorazowych (w celu uniknięcia ponownego zakażenia) oraz wyrzucać je do kosza bezpośrednio po użyciu, a następnie umyć ręce,
- korzystając z roztworów podawanych donosowo, należy unikać stosowania tej samej końcówki przez wszystkich członków rodziny,
- należy unikać odwiedzania kobiet po porodzie i noworodków, osób w podeszłym wieku lub przyjmujących leki immunosupresyjne (np. kortykosteroidy, leki stosowane w chorobach krwi, leki przeciwnowotworowe). **W takich przypadkach zaleca się zakładanie masek.**

Dla własnego komfortu należy:

- dużo pić,
- **nawilżać błonę śluzową nosa odpowiednimi roztworami** (sól fizjologiczna, woda termalna lub morską). Należy unikać stosowania tej samej końcówki donosowej przez wszystkich członków rodziny,
- unikać palenia tytoniu lub wdychania dymu,
- spać z uniesioną głową, aby poprawić przepływ powietrza przez zablokowane nozdrza i wysypiać się,
- w razie konieczności należy chronić górną wargę i skórę na nozdrzach za pomocą kremu, ponieważ wielokrotne wydmuchiwanie nosa prowadzi do podrażnienia skóry,
- unikać klimatyzatorów, które osuszają powietrze i wysuszają śluzówkę nosa, idealna temperatura w pomieszczeniu powinna wynosić około 18–20°C,
- regularnie wietrzyć pomieszczenia.

CO ZROBIĆ W PRZYPADKU GORĄCZKI:

Prawidłowa temperatura ciała różni się u poszczególnych osób i wynosi od 36,5°C do 37,5°C. Wzrost temperatury powyżej 38°C można uznać za gorączkę.

Jeśli gorączka powoduje zbyt duży dyskomfort, można przyjąć lek, który zawiera paracetamol, przestrzegając wskazanego dawkowania.

Aby zapobiec ryzyku odwodnienia, należy pamiętać, aby często pić.

Ten lek powinien szybko obniżyć gorączkę. Jednak w przypadku:

- wystąpienia innych nietypowych objawów,
- jeśli gorączka utrzymuje się dłużej niż 3 dni lub nasila się,
- jeśli ból głowy stanie się silny lub wystąpią wymioty,

NALEŻY NATYCHMIAST SKONSULTOWAĆ SIĘ Z LEKARZEM.

CO ZROBIĆ W PRZYPADKU BÓLU:

Nasilenie odczuwania bólu i możliwość jego znoszenia są różne u poszczególnych osób.

- Jeśli po 5 dniach leczenia nie nastąpi poprawa,
- jeśli ból jest silny, nieoczekiwany i pojawia się nagle (zwłaszcza nasilony ból w klatce piersiowej) lub gdy ból regularnie powraca,

- jeśli towarzyszą mu inne objawy np. ogólne złe samopoczucie, gorączka, nietypowy obrzęk bolesnego miejsca, osłabienie siły kończyn,
- jeśli ból budzi pacjenta w nocy,

NALEŻY NATYCHMIAST SKONSULTOWAĆ SIĘ Z LEKARZEM.